

ΖΑΚΥΝΘΙΟΣ

ΦΑΝΕΩΝ

ΕΤΟΣ Δ'

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΦΥΛΛ ΔΘ'

ΦΑΝΑΡΙΩΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ

ΥΠΟ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΘΩΜΑ

Ἐν τῷ ΣΤ' τεύχει τοῦ Α' τόμου τοῦ Παρισιανοῦ ἐδημοσίευσεν πέ-
ρσι σπουδαῖα ἀνέκδοτα ἔγγραφα ἀ-
νεκφερόμενα εἰς τὸν φαναριώτην ἡγε-
μόνα Ἀλέξανδρον Μουρούζη· συνε-
χίζων τὴν δημοσίευσιν ταύτην, δη-
μοσιεύω κατωτέρω τέσσαρα χρυτὸ-
βουλλα, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἐξεδόθη
ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Μαυροκορδάτου, τὸ
δὲ δεύτερον ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κων-
σταντίνου, τὸ τρίτον καὶ τέταρτον ὑπὸ
τοῦ Κωνσταντίνου Ῥακοβίτσα καὶ τὸ
τελευταῖον ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Μι-
χαήλ.

Ζ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ

Πᾶσιν ὁμῖν τοῖς ἀμωμήτου πίστεως
λατρευταῖς καὶ ὀρθοδόξοις ὀφείλεται
τιμᾶν τὸ θεῖον διὰ παντὸς τρόπον,
ὡς ἕκαστος ἔχει δυνάμεώς τε καὶ
εὐκαιρίας, ὑπὲρ ὧν ἀπηλαύσαμεν περ'
αὐτοῦ καὶ ἀπολαύομεν καθ' ἑκάστην
πρὸς σωτηρίαν ἡμῶν τὴν κατ' ἄμφω
ἀποδιδόντες οἰονεὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ
θεῷ, ὥσπερ καὶ διακελεύομεθα. Ἐ-
πειτα καὶ τοῦ αὐτοῦ δούλους τοῦς

ὁπῶς ποτε εὐαρεστήσαντας αὐτῷ, ἐν
τῷ μετὰ σώματος βίῳ καὶ δόντας
τὴν ψυχὴν αὐτῷ ὑπὲρ τῆς ἀγάπης
τοῦ Θεοῦ, ὡς πρεσβεύοντας καὶ αὐτοὺς
ἀδιαλείπτως τῷ Θεῷ ὑπὲρ ὁμῶν τε
καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς, ὃ δὴ καὶ τοῦτο
εἰς Θεὸν ἀνάγεται καὶ ἐν παντὶ μὲν
καιρῷ, μάλιστα δὲ εἰς ἀρτίως ἐπ'
ἀριθλήων πραγμάτων ἐσμεν ἀπολε-
λαυκότες τινὸς τῶν κατὰ βίον ἀγα-
θῶν, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως καὶ διὰ πρε-
σβειῶν τῶν τινος ἀγίων. Τοῦτο τοίνυν
οὐ μόνον εὐγνωμον καὶ θεάρεστόν ἐ-
στιν, ἀλλὰ καὶ χρέος ἀπαραίτητον
ἐκ τοῦ παραυτίκα καὶ ἀνυπερθέτως
ἀποδοῦναι τὴν δυνατὴν καὶ ἔγκαιρον
εὐχαριστίαν, ἀνθ' ὧν ἀπολαμβάνομεν,
οἷκα δὴ συνέβη καὶ ἡμῖν θεάσασθαι
πρὸ ὀρθαλμῶν τὰ παρὰ τοῦ μεγαλο-
μάρτυρος καὶ ἱματικοῦ Παντελεή-
μονος εἰς ἡμᾶς γεγεννημένα θαύματα
καὶ τὰς χάριτας, ὧν ἀπηλαύσαμεν
καθ' ὃν καιρὸν θεῶν ἐλέει ἐνεπιστεύ-
θημεν τὴν ἡγεμονίαν Μολδοβλαχίας.
Ἐλθούσης γὰρ τότε τῆς τιμίας αὐ-
τοῦ χάρας ἐν τῇ τοῦ Κωνσταντίνου
πόλει, ἥτις ἐναπόκειται καιμῆλιον καὶ
μέγας ὀνητὺρὸς ἐν τῷ καθολικῷ καὶ
στυροπηγιακῷ ἱερῷ μοναστηρίῳ τῷ
κατὰ τὸ σεβασμιον Ὅρος τοῦ Ἀθω-
νος, ὀνομαζομένῳ Ῥωσσικὸν, με-
τὰ τινος τῶν συνασκουμένων ἐκεῖ
πατέρων τοῦνομα Σεραφεῖμ ἱερομο-
νάχου, ἧς ἀκηκοότες τὴν παρουσίαν
δεῖν ἔγνωμεν ἐπικαλέσασθαι θερμῶς
καὶ μετὰ πίστεως, ἵνα συναντιλάβη-

τα· ἡμῶν σπουδὴν ποιουμένης· οὐ τὴν τοχούσων ἐπὶ τινος ἀναγκάεις ὑποθέσεως τοῦ κατὰ τὴν ἡγεμονίαν. Καὶ δὴ γε ὦ! τοῦ θαύματος! εἶδομεν ὀφθαλμοφανῶς φθάσασθαι ἐν τάχει καὶ ἀνυπερθέτως συναρπασμένην ἡμῖν τοῦ ἁγίου τὴν βοήθειαν ἐρ' οἷς ἐδεήθημεν. Διὸ καὶ παρελάβομεν αὐτὴν ἐν τῷ ἡμετέρῳ παλατίῳ τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐνθα, διατριβόντων ἡμῶν καὶ νόσου χλαπῆς τῆς λεγομένης πανώλους ἐπιπολαζούσης, συνέβη ἀλῶναί τινα τῶν περὶ ἡμᾶς, παρούσης ὅμως τῆς τιμῆς κάραις καὶ μεθ' ἧς ἔδει εὐλαβεῖσθαι καὶ πίστεως καθ' ἡμέραν παρακληθεῖσθαι καὶ ἁγιασμοῦ γενομένων κακοπάκει καὶ μηκέτι ἰσχυκεν λυμᾶναι ἢ ὅπως προσάψαι τινὰ τὸ παράπαν εἰς τοῦπιόν. Ἰδόντες τοιγαροῦν ἡμεῖς τὴν ταχυνὴν βοήθειαν τοῦ ἁγίου καλὸν εἶναι ἐκρίναμεν παρακλαθεῖν μεθ' ἡμῶν αὐτὴν καὶ ἄχρι τοῦ καταστῆναι σωματικῶς εἰς τὴν ἐπετραπήμεν ἡγεμονίαν, οὐ μὴν ἀλλὰ κένταυρίᾳ γεγενῆσθαι τῇ θεῷ συνάρασει καὶ τῇ τοῦ ἁγίου πρεσβεΐᾳ ἔδειξεν ἡμῖν μυρία θαύματα ἐν ὅλῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ὅσῳ παρ' ἡμῖν ἐτόγγχανεν οὕτως ἀνθρώπων δὴ πάντων τούτων ὡς ἀπαραίτητον χρέος ἐξαποτελείαντες αὐτὴν εἰς τὴν ἰδίαν μονὴν μετὰ τιμῆς καὶ ἐφοδεύσεως τῆς προσήκουσας καὶ τῆς δυνατῆς χρηματικῆς ποσότητος, δρίζομεν αὐθις καὶ ἀπορρινόμεθα διδόνθαι κατ' ἕτος ἀπαρκητῶς τῇ σεβασμῇ μονῇ ταύτῃ τοῦ ἀλλοφύρου καὶ ἱαματικῷ Παντελεήμονος· ἐκ τῶν ἡμετέρων αὐθεντικῶν διαμαρτυριῶν γάρτοι τὸν ἀριθμὸν ἐκαστὸν εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον τῆς ἡμετέρας ἡγεμονίας, ἅπερ καὶ ἡμετέρῳ αὐθεντικῷ χρυσοβούλλῳ ἐπικυροῦμεν καὶ ἐπιβεβαιούμεν, ἔτι τε καὶ τοῦ μεθ' ἡμᾶς κατὰ καιροῦ χρηματίσαντος αὐθέντος καὶ ἡγεμόνης ἐν τῇ αὐθεντίᾳ ταύτῃ τῆς Μεγαδοβλαχίας, ἀξιούμεν, ὡς εὐσεβεῖς καὶ φιλοθέους καὶ τῆς ἀντιλήψεως τῶν

ἁγίων ἐπιδορμένους ἀποδοῦναι κατ' ἐνιαυτὸν, ὡς ἀπαραίτητον χρέος τὰ διορισθέντα παρ' ἡμῖν ταῦτα χρήματα εἰς τὴν ῥηθείσαν μονὴν τοῦ ἱαματικῷ Παντελεήμονος, καθὼς παρ' ἡμῶν δίδονται τὰ τῶν προγενεστέρων αὐθεντῶν καὶ ἐπικυροῦν ἰδίῳ αὐθεντικῷ χρυσοβούλλῳ. Εἰδ' ὅστις τούτων ἢ γνώμῃ καὶ προαιρέσει κακοβούλλῳ, ἢ τρόπῳ πλεονεκτικῷ θελήσει ποτὲ ὑστερήσει τὴν σεβασμίαν ἐκείνην μονὴν τούτου τοῦ παρ' ἡμῶν διορισθέντος ἀφιερώματος καὶ βοηθείας, ἢ ἄλλως πῶς μετὰτρέψῃ, ἢ ὕβρει ποιῇσαι, ἢ βουλὴν δέξασθαι παρ' ἄλλου κακοτρόπου πρὸς τὸ λυμᾶναι τὸ θεῖον τοῦτο ἔργον, ὁ τοιοῦτος ὡς πλεονέκτης καὶ ἐρότυλος ἔχει τὸν ἅγιον τὸν ταχὺν εἰς ἀντίληψιν καὶ βοήθειαν, τὸν εἰς τὰς ἰάσεις τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος προφθανόντων, οὐ μόνον, ἐρ' οἷς βουλεύεται, ἐργασίαν καὶ ἀντίμαχον, ἀλλὰ καὶ τῇ μελλοῦσῃ κρίσει ἀντίδικον.

H

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΑΑΤΟΣ

Χρυσόβουλλον τοῦ αὐθέντου Κωνσταντίνου βόδι.

Τὰ καλὰ καὶ ἐπαινετὰ ἔργα τῶν προὔπαρχάντων μιμεῖσθαι καὶ ἀποδέχεσθαι τοῦ ἐρεξῆς διαδόχους εὐλογον καὶ ἀρεστὸν Θεῷ καὶ ἀνθρώποις καθέστηκεν, πάντων δὲ τῶν ὅσων κατὰ ψυχὴν καὶ σῶμα κοσμοῦσι τὸν ἄνθρωπον ἀγαθοεργημάτων τὸ τῆς εὐποιίας καὶ ἐλεημοσύνης· ἔργον βιωφελέστερον δολοῦ καὶ ψυχωρελέστερον πέφυκε δὴ πρῶτον, καθὼς ἀπὸ τῶν ἱερῶν λόγων μνησθόμενος· πληθὸς καὶ γὰρ καλύπτει ἀμαρτιῶν καὶ ἀνομιῶν ἀποτμήγει κηλίδας, κατὰ τὸ ἐν ἐλεημοσύναις ἐκκαλεῖσθαι τὰς [ἀμαρτίας σου καὶ τὰς ἀνομίας σου ἐν οἰκτιρμοῖς πενήτων, γρηγορὸν λόγιον. Πολλῶν δὲ μάλλον, καὶ καθ' ὑπέρτερον λόγον, τὸ τῆς ἐλεημοσύνης ἔργον θεάζεσθαι

κρίνεται καὶ Θεὸν μισθοποδότην ἐπάξιον ἀπεργάζεται, ἥνικα πρὸς θείους ναοὺς καὶ ἱερὰ καταγωγία δαψιλῆ χειρὶ ἐπιγορηγῆται, ἔνθα τὸ ὑπερμνητον ὄνομα τοῦ ἁγίου Θεοῦ ἀσιγῆτως καθ' ἑκάστην δοξολογῆται φωναῖς. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν ἔγνωμεν βεβαιωθέντες ἐμμαρτύρῳ καὶ πιστωτικῇ ἀποδείξει ἐμφανισθέντας ἡμῖν ἤδη δι' ἐγγράφου Ἰσοῦ καὶ διαλαμβάνοντος, ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἐν Μολδαβίᾳ αὐθεντίας τοῦ πρὸ ἡμῶν Κυρίου Ἰωάννου Κωνσταντίνου Νικολάου Βοεβόδα, ἐξεδόθη αὐθεντικὸν χρυσοβούλλον εὐεργετήριον γράμμα διοριζόμενον καὶ ἐπιβεβαιῶν τὸ ἐν ἀγιωτάτῃ ἀρχιεπισκοπῇ Κύπρου ἱερῷ Μοναστηρίῳ ἐπ' ὀνόματι τοῦ τιμωμένου τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἐπονομαζομένου τοῦ Κύκου, ἔνθα ἡ παρὰ τοῦ Οἰεῖου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ ἱστοριθεῖσα προσκυνητὴ καὶ σεβασμία εἰκὼν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου Ὁδηγήτρια ἐπικαλουμένη, ὥσπερ τις θησαυρὸς πολύτιμος ἱδρύται, ἐτήσιον δόσιν ἐλέους, ἀνὰ πεντήκοντα γρόσια καθ' ἑκάστον χρόνον ἀπὸ θάμματος τοῦ αὐθεντικοῦ θρόνου Μολδοβλαχίας, πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐνδιατωμένων πατέρων καὶ μνημόσυνον ἀκατάπαυστον τῶν ἐλεούντων καὶ τῶν πολιτευομένων κατὰ τόπον ἐκείσε Χριστιανῶν. Τούτου χάριν καὶ ἡμεῖς ἤδη ἐγχειρισθέντες παρὰ Θεοῦ τοὺς οἰκκας τοῦ ἡγεμονικοῦ θρόνου Μολδοβλαχίας, εὐλογον καὶ δίκαιον ἔγνωμεν ἐπιβεβαιῶσαι τε καὶ ἀναγνῶσαι τὸ ἔγγραφον αὐτὸ τοῦ ἐλέους διορισμὸν διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου αὐθεντικοῦ Χρυσοβούλλου εὐεργετηρίου γράμματος, καὶ δὴ διορίζομεθα καὶ ἀποφαινόμεθα, ὥπως κατ' ἀρετὴν ἀπαρτίτητον ἔχει ἀπολαμβάνειν τὸ ρηθὲν μοναστήριον τοῦ Κύκου ἀπὸ τοῦ αὐθεντικοῦ ἡμῶν θάμματος ἀνὰ πεντήκοντα γρόσια κατὰ πᾶν ἔτος εἰς τὸ διηνεκές, μηδεὶς τὸ παράπαν εἶσε ἐκ τῶν διαδόχων τοῦ ἡμετέρου

γένους, εἴτε καὶ ἑτέρου οἰοιουδῆτινος προσώπου ἀδελφοῦ ἀπέχοντος (!) τὸν ἀντιλέγοντος, ἢ ἀντιπράττοντος, ἢ ὅλως τολμήσαντος ἀθετῆσαι, ἢ παρασαλεῦσαι ἢ ἀνατρέφαι τὴν διορισθεῖσαν καὶ ἀφιερωθεῖσαν ἐτήσιον δόσιν τῶν εἰρημένων ἄσπρων, καὶ καταλιπεῖν τὴν ἁγίαν ταύτην ἐκκλησίαν ἐστερημένην τῆς ἀναγκαίας καὶ προσήκουσας αὐτῇ ἐπισκέψεως καὶ περιθάλψεως, καθὼς ἀρχήθεν εὐλόγῳ καὶ δικαίῳ τρόπῳ διώρισταί, ἵνα μὴ τῷ κρίματι τῆς ἱεροσυλίας γένηται ἔνοχος καὶ θεῖα ὀργὴ ὑπόδικος.

Εἰς γὰρ τὴν περὶ τούτου ἀναντίρρητον ἔνδειξιν, μόνιμόν τε καὶ διηνεκή ἀσφάλειαν, ἀπολυθὲν ἐξεδόθη τὸ παρὸν ἡμέτερον αὐθεντικὸν χρυσοβούλλον γράμμα καὶ ἐσφραγίσθη ἀσφαλίσθην τῇ ἡμετέρᾳ ἰδιοχειρῇ ὑπαρχοῦσῃ καὶ αὐθεντικῇ σφραγίδι.

Θ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΚΟΒΙΤΣΑΣ

Τοῦ αὐθέντου Κωνσταντίνου Εἰδά:

Οὐδὲν οὕτω θαύρεστον καὶ εὐαπόδεκτον κρίνεται παρὰ θεῷ ὡς ἡ εὐποιία καὶ ἀγαθοεργία καὶ τὸ τοῖς ἐνδέσει καὶ χρειᾷ ἔχουσι χεῖρα παρέχειν ἀντιλήψεως. Δεῖ δὲ τὸν προσερχόμενον καὶ τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ ἀποκαλύπτοντα μὴ ἀποπέμπειν κενὸν δίχα τῆς δυνατῆς ἐπικουρίας. Ὅθεν ὁ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βαλέβα, ὑποκειμένη τῷ θρόνῳ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Πεκίου ἀρχιερατεῶν Πανιερότατος μητροπολίτης Βαλέβα Κύριος Παῖσης πιεζόμενος θλίψει πολλαῖς καὶ ὑπὸ ἐνοχλῆν χρειῶν πολυαριθμῶν εὐρισκόμενος καὶ ἄλλως πῶς μὴ δυνάμενος εὑρεῖν κουφισμὸν καὶ ἄνεσιν προσῆλθε τῇ ἡμετέρᾳ αὐθεντίᾳ χεῖρα βοηθείας αὐτῶν, οὗ ἕνεκεν δέον ἐκρίναμεν παρᾶσχειν τῇ αὐτοῦ Πανιερότητι τὴν ἐνούσαν ἀντίληψιν καὶ διορίζομεν τὴν αὐτοῦ Πανιερότητα ἐτησίως ἔχειν λαμβάνειν ἀνὰ ἑκατὸν γρόσια ἀπὸ τῶν οὐ

κρίων εισοδημάτων τῆς ἡμετέρας αὐθεντικῆς καμάρας, δηλαδή ἀπὸ τῶν ὀκνῶν πρὸς μνημόσυνον ἡμῶν τε καὶ τῶν ἀειμνήστων πατέρων ἡμῶν, ἅτινα ἔχειν διδοσθαι κατ' ἑτοῦς κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου. "Οθεν ἐπὶ τῇ ἔχειν τὸ κύρος τὸν γεγονότα διορισμὸν τοῦτον, δεῖν ἐγνωμὲν ἐπικυρωθῆναι καὶ διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου αὐθεντικοῦ χρυσοβούλλου, ὥστε κατ' ὀφείλειν ἀπαραίτητον διενεργεῖσθαι καὶ φυλάττεσθαι. Ἀξιοῦμεν δὲ ἀδελφικῆς καὶ τοῦ; μεθ' ἡμᾶς διαδεξομένου; τὴν ἡγεμονίαν τῆς αὐθεντίας ταύτης Οὐγκροβλαχίας ἐκλαμπροτάτους αὐθέντας, ἐπὶ τὸ μὴ διασεῖσαι, οὐτε μὴ ἀνατρέψαι τὸν διορισμὸν τοῦτον, ἀλλὰ παρακαλοῦμεν τὴν αὐτὴν ἐκλαμπρότητα, ὅπως φυλαχθῇ παρὰ τῆς ἐκλαμπρότητος αὐτῶν, δι' ἀντικεινίσσεως καὶ ἐπικυρώσεως αὐθεντικῶν αὐτῶν χρυσοβούλλων ἐπὶ τῇ ἔχειν καὶ τὴν ἐκλαμπρότητα τὸν μισθὸν καὶ τὸ μνημόσυνον. "Οθεν εἰς ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο τὸ παρὸν ἡμέτερον αὐθεντικὸν χρυσοβούλλον κατασφραγισθὲν τῇ ἡμετέρᾳ ὑπογραφῇ καὶ σφραγίδι, ἐπὶ τῇ μαρτυρίᾳ τῶν τιμωτάτων ἡμετέρων ἀρχόντων τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας ἡμῶν ταύτης, δηλαδή τοῦ Μεγάλου Μιχαὴλ Βορνίκου Κωνσταντίνου Δουδέσκου, τοῦ μεγάλου Μπάνου Ππάρμπου Βκαρέσκου, τοῦ μεγάλου Λογοθέτου Κωνσταντίνου Μπρακοβάνου, τοῦ μεγάλου Σπαθάρου Στεφάνου Βκαρέσκου, τοῦ μεγάλου Βεστιάρη Μιχαὴλ Κατακοζήνου, τοῦ μεγάλου Κλουτζάρη Δημητρίου Γκίκα, τοῦ μεγάλου Παχαρνίκου Ματθαίου Καντακοζήνου, τοῦ μεγάλου Κομήτου Δακαρέως.

Ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ ἀψμέ.

I

Ἰστον Χρυσοβούλλου τοῦτοῦ τοῦ Ρακοβίτσα.

Ἐθὸς ἄριστον ἐπικρατοῦν ἀνέκαθεν φαίνεται ὡς περ τι κληροδοσίας ἀρ-

χαιοπαράδοτον παρκατήρημα, εὐάρεστον ὄντως καὶ εὐχπόδεκτον τοῖς κατὰ καιρὸν ἡγεμονικῶν θρόνων προστάται λαχοῦσιν αὐθένταις καὶ ἡγεμόσιν ὥστε δηλαδή τὰ φθάσαντα προεκδοθῆναι καὶ ἐπιβεβαιωθῆναι αὐθεντικὰ χρυσοβούλλα, οὕτω λεγόμενα γράμματα ἐπ' εὐεργεσίᾳ καὶ ἀντιλήψει ἐσθλῶν ναῶν καὶ ἁγίων ἐκκλησιῶν καὶ χορηγίᾳ πρὸς αὐτοὺς, ἐλέους αὐθεντικοῦ ἀποδέχεσθαι τε εὐλόγως, ἐπισυνιστᾶν τε αὐτὰ καὶ ἐπικυροῦν προσφάτοις ἄλλοις ἐπιβεβαιωτηρίοις οἰκείοις γράμμασι καὶ οὕτω τὸ δίκαιον εὐλόγως ἐπικρατύνειν, θεσμέ τε καὶ νόμιμα συνιστᾶν, καὶ τὰ πρὸς σύστασιν καὶ εὐτρέπειαν τῶν εὐκτηρίων τοῦ Θεοῦ οἴκων μεταδιώκειν καὶ εἰς ἐπίδοσιν θεαρέστως ἐπαύξειν καὶ Θεῷ εὐαρεστῆν τὰ μέγιστα. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν ἐμπιστευθέντες ἤδη παρὰ Θεοῦ τὴν ἡγεμονίαν τῆς τοῦ αὐθεντικοῦ θρόνου Μολδαβίας, εἶδομεν προσεναχθέντα ἡμῖν δύο τινὰ προεκδοθέντα αὐθεντικὰ εὐεργετήρια γράμματα τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ λεγομένου Μπαλίνου, τὰ μὲν ἐπὶ τῆς αὐθεντίας τοῦ ἡμετέρου φιλοστοργωτάτου Πατρὸς καὶ αὐθέντου Κυρίου Κυρίου Ἰωάννου Μιχαὴλ Ῥακοβίτσα Βοεδόδα, ἡγεμονεύοντος ἐν Οὐγκροβλαχίᾳ, τὸ δὲ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἐν Μολδαβίᾳ ἡγεμονίας τοῦ ὡς ἀδελφοῦ ἡμῶν αὐθέντου Κυρίου Ἰωάννου Νικολάου Βοεδόδα, ἀμφοτέρω ταῦτα ἐπιβεβαιωθέντα ἀνὰ μίαν ἐτήσιον διωριμμένην ἐλέους ποσότητα, τῇ ῥηθείᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου, ἣν τινα διαρισθεῖσαν καὶ εὐεργετηθεῖσαν αὐτὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν εἰς ἑκατὸν γρόσια συμποσομένην κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ προεκδοθέντος αὐθεντικοῦ Μολδοβλαχίας γράμματος καὶ ἡμεῖς εὐλόγως ἀποδεξάμενοι, ἐπιβεβαιωμέν τε καὶ ἐπικυροῦμεν, καὶ ἀκολουθῶς

ὑποσχεσθαι διοριζόμενοι διὰ τοῦ παρόντος, ὅπως ὀφείλωμεν παρέχειν τε καὶ διδόναι ἀπαραιτήτως καθ' ἕκαστον χρόνον ἀπὸ ἡμετέρου αὐθεντικοῦ εἰσοδήματος, τοῦ ἄλλου τῶν ὁκνῶν, ἀνὰ ἑκατὸν γρόσια πρὸς τὸν ῥηθέντα θεῖον ναὸν, ἐξοδουόμενα εἰς χρῆσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ ὀκπανημάτων διὰ χειρὸς τῶν ἐπιτρόπων αὐτοῦ, ἅτινα ὀφείλει ὁ καθ' ἡμῶς ἡγεμονικὸς θρόνος τῆς θεοφυλάκτου αὐθεντίας Μολδοβλαχίας κατὰ πάντα καιρὸν καὶ χρόνον εἰς τὸ διηγεῖσθαι πληροῦν καὶ ἀπολογεῖσθαι εἰς ἄφρακτον καὶ ἀπαραιτήτον αὐτοῦ χρέος μηδενὸς τὸ παράπαν, εἴτε ἐκ τῶν διαδόχων τοῦ ἡμετέρου γένους, εἴτε καὶ ἑτέρου ὁποιοῦδήποτε προσώπου ἀδελφοῦ ἐπέχοντος, τόπον ἀντιλέγοντος καὶ ἀντιπράττοντος ἢ ὅλως τολμήσκοντος ἀθετῆται ἢ παρασταλεῖται καὶ ἀνατρέψαι τὴν διορισθεῖσαν ταύτην ἐτήσιον δόσιν τῶν εἰρημένων ἁσπρων καὶ κατακλιπεῖν τὴν ἀγίαν αὐτὴν ἐκκλησίαν ἐσπερημένην τῆς προσηκούσης καὶ ὀφειλομένης αὐτῇ ἀναγκαίης ἐπισκέψεως καὶ περιθάλψεως καθὼς ἀρχῇεν εὐλόγῳ καὶ δικαίῳ τρόπῳ διώριστα, ἵνα μὴ τῷ κρίματι τῆς ἐπισκοπίας γένηται ἔνοχος καὶ θεῖα ἀρχὴ ὑπόδικος. Εἰς γὰρ τὴν περὶ τοῦτου ἀναντίρρητον ἐνδείξιν βιβνύμενον τε καὶ διηγεῖσθαι ἀσφάλειαν ἀπολυτὸν ἐξεδίθη τὸ περὶν ἡμέτερον αὐθεντικὸν ἐκ μεμβράνης χρυσόβουλλον γράμμα καὶ ἐσφραγίσθη ἀσφαλίσθαι τῇ ἡμετέρῃ ἰδιοχειρῇ ὑπογραφῇ καὶ αὐθεντικῇ σφραγίδι.

ΙΑ

ΜΙΧΑΗΛ ΡΑΚΟΒΙΤΣΑ

Χρυσόβουλλον τοῦ Μιχαὴλ ὁδῶν.

Πολυσχεδὲς καὶ ποικίλας σωτηρίους ὁδοὺς πρὸς τὴν αἰῶν φέρουσιν ζωὴν ὁ ψυχρῶς τῶς υἱὸς τοῖς εὐσεβέσιν ὑπανοίξας παρέδειξε, δι' ὧν εὐτυχον τὴν πορείαν οἱ τῶν καλῶν ἐργάται ποιούμενοι κληρονόμοι τῆς οὐ-

ρανίου βασιλείας καθίστανται· πασῶν δὲ τῶν ἄλλων ἐπιτομωτέρα καὶ ῥαστοτέρα καὶ ψυχωφελὲς τὰ μάλιστα πέφυκεν, ὡς ὁδὸς τῷ ὄντι βασιλική, ἢ διὰ τῆς ἀγαθοεργίας καὶ εὐποιίας ὀδευομένη πορεία καὶ πρὸς τοὺς ἀθρομαίους ἀποτερματίζουσα κόλπους τοῦ ταύτη πορευομένου, ἥτις καὶ πληθὺς καλύπτει ἀμαρτιῶν καὶ ψυχικὰς ἀποσμήγει κηλίδας κατὰ τὸ ἱερὸν λόγιον. Ταύτη τε κατὰ πάντα ἀγάπην, οὐ τῆς ἄνω κληρουχίας ἐπιτυχεῖν σπεύδοντες εὐσεβεῖς τὴν εὐποιᾶν μᾶλλον τῶν ἄλλων μεταδιώκειν ὀφείλουσιν, ὡς καρπὸν οὖσαν τῆς πρὸς θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπης ἢ καὶ πρὸς εὐκτηρίους καὶ θεῖου ναοῦς κάλλιστα διενεργουμένη τε καὶ παρεχόμενη πολλαπλασίου τοῦ μισθοῦ τοῖς ἐργαζομένοις παρὰ θεῷ προμνηστεύεται εἰς τὴν εὐπρέπειαν τῶν οἰκῶν αὐτοῦ καὶ τόπον σκηνώματος δόξης αὐτοῦ ἀγαπίδος κατὰ τὴν ψαλμογράφον φωνήν. Ἐπειδὴ τοίνυν ὁ εὐρισκόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν ἱερὸς καὶ θεῖος ναὸς τῆς Ἱπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου κείμενος ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ λεγομένου Μπαλίνου διὰ τὸ ὀλιγάριθμον τῶν περίεξ ἐνοριτῶν χριστιανῶν καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν προμήθειαν καὶ ἀπόλαυσιν προσόδων τε καὶ εἰσοδημάτων, ἀπὸ ἀφιερωμάτων τε καὶ ἀναθημάτων καὶ λοιπῶν ἐθισμένων ταῖς ἐκκλησίαις εὐποιῶν τε καὶ δωρεῶν, ἔφθασεν ἐκ τῆς τοιαύτης αἰτίας εἰς ἐσχάτην ἐνδειαν καὶ ἀκυβερνησίαν περιποιεῖν, ὥστε καὶ τῶν πρὸς σύστασιν καὶ κυβερνήσιν ἀναγκαίαν στερήσκεισθαι καὶ κατὰ μικρὸν κινδυνεύει εἰς φθορὰν καταντῆσαι διὰ τοῦτο ἡμεῖς τὸ πάντῃ ἀνεπίσκεπτον καὶ ἀκυβερνητον αὐτοῦ ἐπιγινόντες καὶ μὴ φέροντες ἀκούειν τοιοῦτον ἅγιον τῆς ἀναγκαίης ἐπισκέψεως ἀπεστέρημενον, δεῖν ἐγνωμεν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἡμετέρας αὐθεντίας τὸν τρόπον τῆς ἀδυναμίας αὐτοῦ ἀντιλαβεσθαι καὶ τὰ πρὸς περίπτωση μερικὴν χρειώδη αὐτῇ προ-

ἠνυστεῦσαι εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς ἐν αὐτῷ ἀκαταπαύστως δοξαζομένης τε καὶ προσκυνουμένης Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου. Καὶ δὴ ὑποσχόμεθα διοριζόμενοι διὰ τοῦ παρόντος, ὅπως ὀφείλωμεν παρέχειν ἀπαραιτήτως καθ' ἑκαστον χρόνον ἀπὸ ἡμετέρου αὐθεντικού εἰσοδήματος τοῦ ἑλάτος τῶν ἐκτῶν ἀνὰ πεντήκοντα γρόσια πρὸς τὸν ῥηθέντα θεῖον ναὸν ἐξοδουόμενα εἰς χρῆσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ ἀναγκαίων δαπανημάτων διὰ χειρὸς τῶν ἐπιτρόπων αὐτοῦ, ἅτινα ὀφείλει ὁ καθ' ἡμᾶς ἡγεμονικὸς οὗτος θρόνος τῆς Θεοφυλάκτου αὐθεντίας Οὐγκροβλαχίας, κατὰ πάντα καιρὸν καὶ χρόνον, εἰς τὸ διηνεκὲς πληροῦναι καὶ ἀπολογεῖσθαι, ὡς ἄφευκτον καὶ ἀπραίτητον αὐτοῦ χρέος, μηδενὸς τὸ παρῶν, εἴτε ἐκ τῶν διαδόχων τοῦ ἡμετέρου γένους, εἴτε καὶ ἐτέρου ὁποιοῦνδήποτε προσώπου ἀδελφοῦ ἐπέχοντος τόπον ἀντιλέγοντος ἢ ληντιπράττοντος ἡδὼς τολμήσαντος ἀθετῆσαι ἢ παρασαλεῦσαι καὶ ἀποτρέψαι τὴν διορισθεῖσαν καὶ ἀφιερωθεῖσαν ταύτη ἐτήσιον ὅσιν τῶν εἰρημένων ἄσπρων ἵνα μὴ τῷ κρίματι τῆς ἱεροσυλίας γένηται ἔνοχος καὶ θεῖα ὀργὴ ὑπόδικος. Εἰς γὰρ τὴν περὶ τούτων ἀναντίρρητον ἐνδείξιν, μόνιμόν τε καὶ διηνεκὴ ἀσφάλειαν ἀπολυθὲν ἐξεδόθη τὸ παρὸν ἡμέτερον αὐθεντικὸν ἐν μεμεθράκναις χρυσόβουλλον γράμμα ἐπικυρωθὲν, ὡς ἔθος, καὶ μετὰ πάντων τῶν τιμιωτάτων, πιστοτάτων μεγάλων ἀρχόντων τοῦ διδανίου τῆς ἡμετέρας αὐθεντίας, τοῦ τε μεγάλου Βορνίκου, μεγάλου Λογοθέτου, μεγάλου Μπάνου, μεγάλου Σπαθάρου, μεγάλου Βασιταρίου, μεγάλου Κλουτσαρίου, μεγάλου Ποσπελνίκου, μεγάλου Παχαρνίκου, μεγάλου Στελνίκου, μεγάλου Κορίσου, μεγάλου Σλουτσαίρη, μεγάλου Πισσαρίου καὶ δι' ἐπιστάσις τοῦ ἄρχοντος Β.ου Λογοθέτου καὶ ἐσφραγίσθη ἄσφαλισθὲν τῇ ἡμετέρᾳ ἰδιοχειρῇ ὑπογραφῇ καὶ αὐθεντικῇ σφραγίδι.

αψμγ. Ἰαννουαρίου. κή.

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΣΑΙΞΠΗΡ.

Ὁ Γουλιέλμος Σαίξπηρ ἐγεννήθη μηνὶ Ἀπριλίῳ τοῦ ἔτους 1564 ἐν Στρατφόρδῃ, ἐν τῇ κομητείᾳ τοῦ Warwick. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅστις ἦν ἔμπορος, ἐρίων καὶ εἶχε δέκα τέκνα, προῶριτε τὸν πρωτότοκον υἱὸν τοῦ Γουλιέλμου διὰ τὸ ὅποιον μετήρχετο ἑμπορίον, χορηγήσας αὐτῷ ἀγωγὴν λίαν ἡμελημένην. Μόλις τὸν ἀφῆκεν ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐν τῇ δημοσίᾳ τῆς Στρατφόρδης σχολῇ. ἔνθα ὁ Σαίξπηρ ἔμαθε πᾶν ὅ,τι ἐκ τῆς λατινικῆς ἐγνώριζε.

Δὲν εἶχεν ἔτι συμπληρώσει τὸ δεκάκτον ἐξοδὸμον τῆς ἡλικίας του ἔτος, ὅτε ὁ Σαίξπηρ ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα πλουσίου τινὸς ἐκ τῶν πέριξ γεωργοῦ, καὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἔμελλεν ἡμέραν τινὰ νὰ ἐπισπάσῃ τὸν θαυμασμὸν τῶν ἀνθρώπων, μετέβη νὰ ζητήσῃ ἄγνωστος ἐντὸς τῶν τειχῶν μικρᾶς τινοῦ ἀτήμου πόλεως, ὅτε νεανικὴ τις ἀπερισκεψία τῷ ἔταμε τὴν πρὸς τὴν δόξαν ἄγουσαν ὁδόν.

Συνεδέετο μετὰ τινων νέων, προτεινάντων αὐτῷ ἡμέραν τινὰ νὰ διαταράξωσι τὴν ἡσυχίαν εὐπατρίδου τινὸς τῆς Στρατφόρδης, μέχρις ὑπερβολῆς τὴν κυνηγεσίαν ἀγαπώντος. Ὅθεν λάθρα εἰσῆλθον εἰς τὸ ἄλσος του καὶ ἀφῆρσαν ἀπ' αὐτοῦ δορκάδα τινὰ.

Ὁ θαρονίσκος ὀργισθεὶς κατήγγειλε τοὺς νέους τούτους ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης, ὁ δὲ Σαίξπηρ ἠναγκάσθη ἔνεκα τούτου νὰ φύγῃ κατεσπευσμένως.

Μετέβη νὰ ζητήσῃ ἄσυλον ἐν Λονδίνῳ. Τότε αἱ ἄμαξαι ἐσπᾶνίζον, ἕκαστος δὲ μετέβαινεν εἰς τὸ θέατρον ἑρριππος. Ὁ Σαίξπηρ, ἄνευ ἐρείσματος, ἄνευ περιουσίας, ἔστη πρὸ τινος θεάτρου, προσερχθεὶς νὰ φυλάττῃ τοὺς ἵππους ἐκείνων, οἵτινες ἐστεροῦντο ὑπηρετῶν. Ἡ ἀκρίβεια καὶ ἡ ἀγγλινόια του τῷ ἐχορήγησαν μετ' οὐ πολὺ ἐν ὄνομα ἐν τῇ ἀλλοκότῳ ταύτῃ θέσει.